

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ховд аймгийн Чандмань сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2026/124/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2026 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkhu@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас: 70432545 Цахим хаяг: tsetsegsurena@audit.gov.mn Аудитор: У.Батчимэг Утас: 70432545 Цахим хаяг: batchimegu@audit.gov.mn
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	9
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	10
3.1 Төлбөрийн акт	11
3.2 Зөвлөмж	11
4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	14

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

ЧАНДМАНЬ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА Д.ГАНЗОРИГ
ТАНАА

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд аймаг

Утас/Факс: (976)-7043-3061

Email: khovd@audit.gov.mn

2025.02.25 № *151*

танай _____ -ны № _____ -т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Чандмань сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн доорх зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй, Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-д "санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх," 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах," 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Үүнд:

- Төсвийн хөрөнгөөр төлбөрийн акт 10.5 сая төгрөгөөр барагдуулсан;
- Албан хаагчдад засаг даргын нөөц хөрөнгийн зардлаас урамшуулал олгосон;
- Эрх бүхий албан тушаалтан өөрийн тушаал шийдвэрээр үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал олгосон;
- Хөрөнгө, бараа материалын тооллого тооцоог хагас бүтэн жилээр хийгээгүй;
- Данс бүртгэлд бүртгэлтэй нийт 99 мал байгаа хэдий ч тооллого тооцоо бодоогүй, малын ашиг шимийн тооцоо бодоогүй, оршин байгаа эсэх нь тодорхойгүй;
- Засаг даргын нөөц хөрөнгийн журамд нийцээгүй, төсөвт төлөвлөн зарцуулах боломжтой зардлуудыг санхүүжүүлсэн;
- Өмнө оны шийдвэрийн хэрэгжилт хангалтгүй;

8426050338

- Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан өвс, тэжээлийн тооцоог байгууллагын дансаар болон харилцах дансаар дамжуулан бодоогүй, харилцах байгууллагуудын хоорондын тооцоог барагдуулан ажиллаагүй;
- Байгууллагын хуримтлагдсан өр төлбөр, авлага тооцоог тухай бүр хийж тооцоо барагдуулан ажиллаагүй;

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд сумын түүхт 100 жилийн ойн арга хэмжээг зохион байгуулан өнгөрүүлсэн. Түүхт 100 жилийн ойн үйл ажиллагаатай холбоотой нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 653.0 сая төгрөг хандив бэлнээр төвлөрүүлэн зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тайлант онд байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансанд Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газраас 20.0 сая, хандиваар 653.2 сая, аймгийн ЗДТГ-аас 12.7 сая, байгууллагын туслах үйл ажиллагааны орлого 4.2 сая нийт 690.5 са төгрөгийн орлого бүрдүүлэн 617.1 сая төгрөгийг зарцуулж 73.6 сая татан төвлөрүүлсэн байна

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд материаллаг буруу эрсдэлийн үнэлгээ өндөр, тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно. Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө 7 зорилтын хүрээнд 71 арга хэмжээг төлөвлөн сумын Засаг дарга 97.6 хувиар дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм. Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>137,600,065.86</u>	<u>259,693,148.02</u>
33	АВЛАГА	14,994,785.86	108,857,539.02
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	630,041.60	312,248.76
33200	Төлбөргэй үйлчилгээний авлага	309,441.00	309,441.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	2,937,774.00	76,568,320.00
335	Бусад авлага	11,117,529.26	31,667,529.26
3351	Байгууллагаас авах авлага	112,450.26	42,450.26
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	11,005,079.00	31,625,079.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	122,605,280.00	122,247,609.00
354	Хангамжийн материал	55,337,280.00	54,479,609.00
35410	Бичиг хэргийн материал	26,580.00	353,580.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,304,000.00	1,200,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	48,633,700.00	52,926,029.00
35600	Мал амьтад	67,268,000.00	67,768,000.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	-	28,588,000.00
36300	Тэжээлийн нөөц	-	28,588,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>4,086,394,042.60</u>	<u>4,545,882,850.55</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,086,394,042.60	4,545,882,850.55
392	Биет хөрөнгө	4,022,465,042.60	4,481,953,850.55
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,042,906,989.00	3,272,217,289.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(643,862,016.56)	(739,011,736.01)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	490,531,900.00	522,231,900.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(198,314,279.71)	(271,180,946.43)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	295,112,882.00	319,694,506.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(183,714,307.87)	(175,889,073.62)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	150,711,727.65	534,493,365.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(61,671,771.09)	(75,362,166.97)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	577,339,023.00	577,339,023.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(154,030,117.88)	(175,645,675.76)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	35,450,000.00	35,450,000.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	914,100,926.90	1,007,540,749.90
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(243,251,812.84)	(351,079,283.56)
39217	Ном	1,155,900.00	1,155,900.00
393	Биет бус хөрөнгө	63,929,000.00	63,929,000.00
39301	Програм хангамж	3,493,500.00	3,493,500.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,493,500.00)	(3,493,500.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	63,929,000.00	63,929,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>4,223,994,108.46</u>	<u>4,805,575,998.57</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>10,026,400.00</u>	<u>46,014,884.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	10,026,400.00	46,014,884.00
413	Өглөг	10,026,400.00	46,014,884.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	26,400.00	6,064,184.00
4136	Бусад өглөг	10,000,000.00	39,950,700.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	10,000,000.00	32,617,700.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	7,333,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>4,213,967,708.46</u>	<u>4,759,561,114.57</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,213,967,708.46	4,759,561,114.57
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	824,123,118.24	824,123,118.24
51101	Өмч: - төрийн	824,123,118.24	824,123,118.24
512	Хуримтлагдсан үр дүн	3,136,282,523.15	3,682,244,972.76
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,136,282,523.15	3,136,651,566.65
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	545,593,406.11
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	253,562,067.07	253,193,023.57

6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	4,223,994,108.46	4,805,575,998.57
---	--	-------------------------	-------------------------

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,231,550,859.00	3,095,285,207.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,080,000.00	1,292,447,637.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,080,000.00	1,292,447,637.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,080,000.00	1,292,447,637.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,080,000.00	944,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		1,291,503,637.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,229,470,859.00	1,802,837,570.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	206,287,359.00	690,588,270.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	653,266,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	206,287,359.00	12,738,270.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	20,384,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	4,200,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,023,183,500.00	1,112,249,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,023,183,500.00	1,112,249,300.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,305,925,939.24	2,375,563,800.89
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,305,925,939.24	2,154,180,786.89
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,259,898,928.30	2,133,917,557.92
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	728,049,517.40	829,883,123.86
210101	Үндсэн цалин	380,867,012.50	477,111,655.25
210102	Нэмэгдэл	260,246,532.50	321,420,198.61
210104	Урамшуулал	43,783,328.00	26,995,270.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	35,328,644.40	4,356,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	90,742,508.41	114,726,405.29
210201	Тэтгэврийн даатгал	61,630,308.41	81,275,814.10
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,285,300.00	8,918,545.75
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,642,800.00	4,639,857.49
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,613,300.00	3,967,860.90
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,570,800.00	15,924,327.05
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	58,178,973.66	63,164,822.72
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,414,979.66	13,857,774.77
210302	Түлш, халаалт	51,263,994.00	48,507,047.95
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	800,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	34,562,120.00	28,047,380.00
210401	Бичиг хэрэг	5,406,000.00	4,195,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,971,420.00	20,628,060.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,184,700.00	3,223,820.00
2105	Нормативт зардал	-	840,200.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	840,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,231,000.00	1,242,500.00
210604	Урсгал засвар	2,231,000.00	1,242,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	9,002,000.00	8,805,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,002,000.00	8,805,000.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	12,429,748.00	6,906,786.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,128,200.00	6,604,890.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	167,700.00	32,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	254,750.00	73,896.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	34,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	792,000.00	162,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	324,703,060.83	1,080,301,340.05
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,474,560.00	702,831,298.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	268,143,000.83	377,470,042.05
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	46,027,010.94	20,263,228.97
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	42,851,597.00	2,042,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,220,000.00	2,042,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,175,413.94	18,220,728.97
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,175,413.94	18,220,728.97
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	221,383,014.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	221,383,014.00
223001	Бусад хөрөнгө	-	221,383,014.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(74,375,080.24)	719,721,406.11
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	174,128,000.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	174,128,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(174,128,000.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(74,375,080.24)	545,593,406.11

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	824,123,118.24	253,562,067.07	3,136,282,523.15	4,213,967,708.46
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	824,123,118.24	253,562,067.07	3,136,282,523.15	4,213,967,708.46
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	546,573,438.11	546,573,438.11
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	824,123,118.24	253,562,067.07	3,682,855,961.26	4,760,541,146.57
D01	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	824,123,118.24	253,562,067.07	3,682,855,961.26	4,760,541,146.57
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	369,043.50	369,043.50
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	824,123,118.24	253,562,067.07	3,683,225,004.76	4,760,910,190.07
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(369,043.50)	-	(369,043.50)
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	545,593,406.11	545,593,406.11
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	824,123,118.24	253,193,023.57	4,228,818,410.87	5,306,134,552.68

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,236,661,573.00	1,803,781,570.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,190,714.00	944,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,190,714.00	944,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,080,000.00	944,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,080,000.00	944,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,229,470,859.00	1,802,837,570.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	206,287,359.00	690,588,270.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	653,266,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилдаггүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	206,287,359.00	12,738,270.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	20,384,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	4,200,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,023,183,500.00	1,112,249,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,023,183,500.00	1,112,249,300.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,046,713,728.00	1,427,442,851.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,046,713,728.00	1,427,442,851.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	997,748,943.06	1,333,549,076.03
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	714,479,113.47	833,603,977.24
210101	Үндсэн цалин	370,716,608.57	411,084,173.12
210102	Нэмэгдэл	256,826,532.50	358,131,474.12
210104	Урамшуулал	43,783,328.00	23,497,430.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	35,328,644.40	40,890,900.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	104,325,933.93	104,579,975.07
210201	Тэтгэврийн даатгал	76,550,833.93	71,110,675.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,897,100.00	8,367,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,642,800.00	4,183,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,613,300.00	4,183,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,621,900.00	16,734,700.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	59,023,973.66	63,324,822.72
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,579,979.66	16,582,563.95
210302	Түлш, халаалт	51,943,994.00	45,942,258.77
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	800,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,064,700.00	23,608,200.00
210401	Бичиг хэрэг	2,696,400.00	2,909,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,990,800.00	17,475,380.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,377,500.00	3,223,820.00
2105	Нормативт зардал	5,053,700.00	461,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,053,700.00	461,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,083,060.00	1,637,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	317,000.00	394,600.00

210604	Урсгал засвар	6,766,060.00	1,242,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	9,002,000.00	8,805,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,002,000.00	8,805,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	16,345,548.00	9,753,066.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,836,000.00	9,451,170.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	206,450.00	32,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	315,000.00	73,896.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	34,000.00	34,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	867,000.00	162,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	50,370,914.00	287,775,335.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	48,969,014.00	267,775,335.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,401,900.00	20,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	48,964,784.94	93,893,774.97
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	42,851,597.00	2,042,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,220,000.00	2,042,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	6,113,187.94	91,851,274.97
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,113,187.94	91,851,274.97
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	189,947,845.00	376,338,719.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	189,947,845.00	376,338,719.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	189,947,845.00	376,338,719.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	189,947,845.00	376,338,719.00
223001	Бусад хөрөнгө	-	360,173,164.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	16,165,555.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(189,947,845.00)	(376,338,719.00)

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,166,158,100.00	1,094,972,571.03
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,166,158,100.00	1,094,972,571.03
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,162,568,000.00	1,092,930,071.03
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	836,733,900.00	833,603,977.24
210101	Үндсэн цалин	411,134,700.00	411,084,173.12
210102	Нэмэгдэл	358,278,800.00	358,131,474.12
210104	Урамшуулал	26,429,500.00	23,497,430.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	40,890,900.00	40,890,900.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	104,591,700.00	104,579,975.07
210201	Тэтгэврийн даатгал	71,122,400.00	71,110,675.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,367,400.00	8,367,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,183,600.00	4,183,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,183,600.00	4,183,600.00

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,734,700.00	16,734,700.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	63,325,600.00	63,324,822.72
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,881,900.00	16,582,563.95
210302	Түлш, халаалт	50,643,700.00	45,942,258.77
210303	Цэвэр, бохир ус	800,000.00	800,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,869,300.00	22,500,600.00
210401	Бичиг хэрэг	3,585,700.00	2,909,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,537,600.00	16,367,780.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,746,000.00	3,223,820.00
2105	Нормативт зардал	683,200.00	461,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	683,200.00	461,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,523,800.00	1,637,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	494,600.00	394,600.00
210604	Урсгал засвар	2,029,200.00	1,242,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	16,354,700.00	8,805,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	16,354,700.00	8,805,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	18,873,900.00	7,778,396.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,667,400.00	7,476,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	346,000.00	32,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	225,000.00	73,896.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	34,000.00	34,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	771,200.00	162,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	90,611,900.00	50,238,600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	90,611,900.00	50,238,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,590,100.00	2,042,500.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,590,100.00	2,042,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,590,100.00	2,042,500.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,166,158,100.00	1,094,972,571.03
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,165,553,100.00	1,094,028,571.03
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,165,553,100.00	1,094,028,571.03
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	605,000.00	944,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	605,000.00	944,000.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	690,588,270
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	240,619,005
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	240,619,005
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,107,600
210402	Тээвэр, шатахуун	1,107,600
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,974,670
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,974,670

2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	237,536,735
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	217,536,735
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	20,000,000
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	73,630,546
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	73,630,546
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	376,338,719
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	376,338,719
223001	Бусад хөрөнгө	360,173,164
225001	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	16,165,555
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	690,588,270
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	690,588,270
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	653,266,000
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,738,270
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,384,000
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,200,000

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 333,187.8 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 233,122.8 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа¹-г залруулж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд тайланд цалингийн зардал 9,260.7 мянган төгрөг илүү хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн;
- Тайлант үеийн үр дүнгийн зардал 95,908.4 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн;
- Нэмэлт санхүүжилтийн дансны орлого 6,566.7 мянган төгрөгөөр дутуу бүртгэсэн;
- Татан төвлөрүүлсэн 73,630.5 мянган төгрөгийг бүртгээгүй;
- Бараа материалыг үндсэн хөрөнгийн дансанд 31,221.9 мянган төгрөгөөр илүү бүртгэсэн;
- Мөнгөн гүйлгээний тайланд 16,165.5 мянган төгрөгийг биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсны зардал бүртгээгүй;
- Дахин үнэлгээтэй акталсан хөрөнгө 369.0 мянган төгрөг бичилт бүргээгүй байгаа нь иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Дээрх алдааг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.10-д “аудитын байгууллагаас зөвлөмж болгосон бүртгэлийн алдааны залруулгыг мэргэжлийн түвшинд хянан, удирдлагад танилцуулах, зөвшөөрсөн тохиолдолд тухайн санхүүгийн жил, улирлын тайланд залруулга хийх, зөвшөөрөөгүй тохиолдолд аудиторт үндэслэл бүхий тайлбар хүргүүлэх” заалттай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул тайланд залруулсан.

Залруулагдаагүй нийт 100,064.9 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс их байгаа тул “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 100,064.9 мянган төгрөгийн 9 зөрчил илэрч, 11,989.4 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт, 88,075.5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилган давтан гаргахгүй байх 7 зөвлөмж өгсөн байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 Илрүүлэлт: Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын албанаас тогтоогдсон эзэн холбогдогчтой 10,511.3 мянган төгрөгийн төлбөрийн актыг төсвийн хөрөнгөөр төлж барагдуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.1.төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах; " 16.5.4.төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх", 45 дугаар зүйлийн 45.2-д “Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ” гэсэн заалтуудтай нийцээгүй байгаа нь санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон.

3.1.2 Илрүүлэлт: Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлаас Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн биелэлтийг Сумын засаг даргын гэрээний хэрэгжилтийг үнэлэн үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал олгох шийдвэр гараагүй байхад 1,478.1 мянган төгрөгийг урамшуулал олгосон нь “Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй, байхаар төлөвлөж, зарцуулах; “Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ гэсэн заалтуудтай нийцээгүй байгаа нь санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1 Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Байгууллагын үндсэн хөрөнгийн данс бүртгэлд бүртгэлтэй 2008-2014 онуудад ашиглалтад орсон ашиглахгүй байгаа 1,256.5 мянган төгрөгийн программ хангамжийг холбогдох байгууллагад уламжилж шийдвэрлүүлээгүй байгаа нь “Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах; " 16.5.4-д "төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх; "16.5.6-д “дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх;”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ"Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.8-д " төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үл хөдлөх болон үндсэн хөрөнгөд хамаарах хөдлөх хөрөнгийг данснаас хасах санал, захиалгыг хянаж батлах, шинээр авах шийдвэр гаргах", 31.3.2-д "илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нь нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж, засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн үнийг төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагатай зөвшилцөн тогтоох;"гэсэн заалтуудтай нийцээгүй байгаа нь санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй программ хангамжийн өмч хамгаалах зөвлөлөөрөө хэлэлцүүлэн холбогдох байгууллагад уламжлан шийдвэрлүүлэх,

3.2.2 Дотоод хяналт, хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгө болон бараа материалын тооллогыг хуульд заасны дагуу хагас, бүтэн жилээр тоолоогүй, хөрөнгүүд нь илүүдэл болон дутагдалтай байгаа нь тодорхойгүй байгаа нь Хөрөнгө бараа материалын тооллого тооцоог хагас бүтэн жилээр зохион байгуулаагүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1-т "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна.", 12.2-т

"Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ, НББ-ийн 20.2.6-т "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй байгаа нь санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Зөвлөмж: Хөрөнгө бараа материалын тооллого тооцоог хагас бүтэн жилээр чанартай зохион байгуулан ажиллах,

3.2.3 Өвс тэжээлийн бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан өвс, тэжээлийн тооцоог байгууллагын дансаар болон харилцах дансаар дамжуулан бодоогүй, харилцах байгууллагуудын хоорондын тооцоог барагдуулан ажиллаагүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1-т "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна.", 12.2-т "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ":, 12.2.1.жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө; 20.2.6-т "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэсэн заалтуудтай заалтуудтай нийцээгүй байгаа нь санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Зөвлөмж: Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан өвс, тэжээлийн тооцоог байгууллага бүрээр нарийвчлан гаргаж, холбогдох байгууллагуудтай тооцооны үлдэгдлийг баталгаажуулан ажиллах.

3.2.4 Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Бараа материалын дансанд бүртгэлтэй нийт 99 тоо толгой мал байгаа хэдий ч тооллого тооцоо бодоогүй, малын ашиг шимийг тооцоогүй, оршин байгаа эсэх нь тодорхойгүй 67,768.0 мянган төгрөгийн мал бүртгэлтэй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1-т "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна.", 12.2-т "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ, НББ-ийн 20.2.6-т "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй байгаа нь санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Данс бүртгэлд бүртгэлтэй мал амьтадыг журмын дагуу тоолж, бүртгэлд үнэн зөв тусгаж ажиллах

3.2.5 Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой

Илрүүлэлт: Засаг даргын нөөц хөрөнгийн журамд нийцээгүй, төсөвт төлөвлөн зарцуулах боломжтой 19,051.0 мянган төгрөгийн зардал санхүүжүүлсэн нь Сангийн сайдын 2021 оны 4 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 61 дугаар тушаал "Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зарцуулалтын нийтлэг журмын" хоёрын 2.1.1-д ". хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин, хортон мэрэгчид тархах зэрэг байгалийн гамшигт үзэгдэл тохиолдсон, нийтийг хамарсан цөмийн болон цацрагийн осол гарсан үед түүний хохирлыг бууруулах, тархалтыг хязгаарлах, үр дагаврыг арилгах" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй байгаа нь санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Засаг даргын нөөц хөрөнгийн журамд нийцээгүй, төсөвт төлөвлөн зарцуулах боломжтой зардлуудыг санхүүжүүлэхгүй байх;

5.2.6 Өглөг, авлага данстай холбоотой

Илрүүлэлт: Тус байгууллагын хуримтлагдсан өр төлбөр, авлага нь материаллаг дүнтэй байгаа нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.5-д “Хуваарьт болон хугацаа хэтэрсэн өр төлбөрийг жилийн төсөвтөө бүрэн тусгаж өр төлбөр барагдуулах төлөвлөгөө, хуваарь баталж хэрэгжүүлэх ” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Өр төлбөр, авлага барагдуулах хуваарь гарган ажиллах

3.2.7 Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой

Илрүүлэлт: Шилэн дансны хуульд заасан Өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрүүдийг мэдээлээгүй байгаа нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.8 бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр; гэсэн заалттай нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: shilendans.gov.mn цахим системд Өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрүүдийг бүрэн мэдээлж ажиллах;

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ” гэж заасны дагуу зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг 2026 оны 03 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор fas.audit.mn системд тайлагнан ажиллана уу.

Шийдвэрийн хэрэгжилтийг бүрэн хангуулж биелэлтийг Fas.audit.mn цахим системд нотлох баримтын хамт тайлагнан, Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 05 дүгээр сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.1. Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
								тоо	Дүн	тоо	Дүн		
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ЗДТГ	Тайлант үеийн үр дүнгийн зардал зөрүүтэй илэрхийлсэн	1	95,908.40			1	95,908.40	1	95,908.40				
	Цалин хөлсний зардал зөрүүтэй илэрхийлсэн	1	9,260.70			1	9,260.70	1	9,260.70				
	Нэмэлт санхүүжилтийн дансны орлого зөрүүтэй илэрхийлсэн	1	6,566.70			1	6,566.70	1	6,566.70				
	Орон нутгийн төсөв болон татан төвлөрүүлсэн мөнгөн хөрөнгө бүргээгүй	1	73,630.50			1	73,630.50		73,630.50				
	Бараа материалын данс зөрүүтэй илэрхийлсэн	1	31,221.90			1	31,221.90		31,221.90				
	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсны зардал бүртгээгүй	1	16,165.50			1	16,165.50		16,165.50				
	Дахин үнэлгээтэй акталсан хөрөнгийн дүн дансны бууруулах бичилт хийгээгүй	1	369.00			1	369.00		369.00				
Нийт дүн	7	233,122.70	-	-	7.00	233,122.70	3.00	233,122.70					

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Чандмань сумын ЗДТГ	Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын албанаас тогтоогдсон эзэн холбогдогчтой 10,511.3 мянган төгрөгийн төлбөрийн актыг төсвийн хөрөнгөөр төлж барагдуулсан	1	10,511.30	1	10,511.30						
	Сумын засаг даргыг гэрээний хэрэгжилтийг үнэлэн үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал олгох шийдвэр гараагүй байхад 1,478.1 мянган төгрөгийг үр дүнгийн урамшуулал, олгосон байна	1	1,478.10	1	1,478.10						
	Байгууллагын үндсэн хөрөнгийн данс бүртгэлд бүртгэлтэй 2008-2014 онуудад ашиглалтад орсон ашиглахгүй байгаа 1,256.5 мянган төгрөгийн программ хангамжийг холбогдох байгууллагад уламжилж шийдвэрлүүлээгүй	1	1,256.00						1	1,256.00	
	Үндсэн хөрөнгө болон бараа материалын тооллогыг хуульд заасны дагуу хагас, бүтэн жилээр тоолоогүй, хөрөнгүүд нь илүүдэл болон дутагдалтай байгаа нь тодорхойгүй	1							1		
	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан өвс, тэжээлийн тооцоог байгууллагын дансаар болон харилцах дансаар дамжуулан бодоогүй, харилцах байгууллагуудын хоорондын тооцоог барагдуулан ажиллаагүй байна	1							1		
	Бараа материалын дансанд бүртгэлтэй нийт 99 тоо толгой мал байгаа хэдий ч тооллого тооцоо бодоогүй, малын ашиг шимийг тооцоогүй, оршин байгаа эсэх нь тодорхойгүй	1	67,768.00						1	67,768.00	

	Засаг даргын нөөц хөрөнгийн журамд нийцээгүй, төсөвт төлөвлөн зарцуулах боломжтой зардлыг санхүүжүүлсэн	1	19,051.00					1	19,051.00		
	Байгууллагын хуримтлагдсан өр төлбөр, авлага нь материаллаг дүнтэй байгаа	1	0					1			
Нийт дүн		8.0	100,064.4	2.0	11,989.4	-	-	6.0	88,075.0	-	-

4.3. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:					
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Чандмань сумын ЗДТГ	Шилэн дансны хуульд заасан өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрүүдийг мэдээлээгүй	1	0	0	0	0	0	1	
Нийт дүн		1	0	0	0	0	0	1	0

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс тагталзсан	
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй					
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10	
1	ТШЗ	1	1				1			
НИЙТ		1	1				1			